

IJF REFEREEING RULES

All refereeing matters are the responsibility of the IJF Referee Commission.

APPENDIX D

Садржај

Увод.....	4
D1.1 Суђење – култура, историја и принципи	5
Члан 1 – Судије и званичници	7
Члан 2 – Положај и функција судије.....	8
Члан 3 – Улога судија који не суде	9
Члан 4 – Гестови	9
Члан 5 – Локација (важећа подручја).....	23
Члан 6 – Трајање борбе.....	24
Члан 7 – Вријеме држања (осаекоми).....	25
Члан 8 – Техника која се поклапа са сигналом за исјек времена	25
Члан 9 – Почетак борбе	25
Члан 10 – Прелазак из стојеће борбе (тачи-ваза) у партер (не-ваза) (А) и из партер борбе у стојећу борбу (Б)	27
Члан 11 – Примјена „Стани!“ (Mate)	32
Члан 12 – „Соно-мама“	34
Члан 13 – Завршетак борбе	35
Члан 14 – Ипон.....	37
Члан 15 – Ваза-ари и Јуко.....	39
ВАЗА-АРИ	39
ЈУКО	40
Члан 16 – Ваза-ари-авасете-ипон.....	41
Члан 17 – Осаекоми-ваза	41
Члан 18 – Забрањене радње и казне	44
Члан 18.1 Шидо (група лакших прекршаја).....	44
Члан 18.1.1 Шидо због недостатка борбености	45
Члан 18.1.2 Шидо због недозвољеног потеза	46
Члан 18.1.3 Шидо због неуредне опреме и косе	54
Члан 18.1.4 Казне (шидо) на кадетским такмичењима	55
Члан 18.2 Хансоку-маке (група тешких прекршаја)	56
Члан 18.2.1 Хансоку-маке за опасне технике	56
Члан 18.2.2 Hansoku-make for Acts against the Spirit of Judo	56
Члан 18.3 Дупли Хансоку-маке	58
Члан 18.3.1 Дупли Хансоку-маке (индиректни)	58

Члан 18.3.1 Дупли Хансоку-маке (индиректни)	58
Члан 19 Прегаја и ѿвлачење	59
Члан 20 Поврега, Болесѿ или Незѿода	59
Члан 21 Сиѿуације које нису обухваћене судијским ѿправима.....	64

Увод

Овај документ представља превод званичног судијског правилника Међународне џудо федерације (IJF – SOR) који се односи на судијска правила и процедуре. Превод су урадили Тамара Вучетић и Бранко Јаслар, чланови Судијске комисије Џудо савеза Републике Српске.

До сада, овај сегмент званичног IJF правилника никада није био у потпуности преведен код нас, што је представљало значајну препреку у свакодневном раду судија, тренера и других учесника у џудо спорту. Управо из тог разлога, а препознајући потребу за јасним, доступним и стручним материјалом, приступили смо овом послу волонтерски и несебично.

Циљ овог превода је да се судијама Џудо савеза Републике Српске, као и широј џудо заједници, обезбједи поуздан и разумљив приручник за правилну примјену судијских правила у складу са важећим стандардима Међународне џудо федерације. Посебна пажња посвећена је тачности терминологије и очувању суштине оригиналног текста, уз уважавање духа џуда и улоге судије у развоју спорта.

Овај рад посвећујемо новим нараштајима судија, тренера и џудиста који долазе, са надом да ће им олакшати учење, унапређење знања и досљедну примјену правила, доприносећи даљем развоју и угледу џудо спорта у Републици Српској и шире.

Јануар, 2026. године.

D1.1 Суђење – култура, историја и принципи

Џиу-џицу је општи назив који обухвата све методе борбе празним рукама које су практиковали ратници јапанског средњег вијека.

Жестоке борбе између различитих школа допринијеле су слави њихових учитеља и ученика; уопштено, радило се о двобојима између школа у којима су се супротстављали најбољи борци сваке од њих.

Џигоро Кано је крајем XIX вијека развио школу „JUDO“ која се разликовала од осталих по свом циљу.

Као и друге школе, ова дисциплина је његовала максималну ефикасност, али циљ није био исти.

Циљ је био: **усавршавање човјека и друштва.**

Џудо дисциплина је метод физичког, интелектуалног и моралног васпитања кроз практиковање борилачке вјештине.

Она је једина борилачка вјештина настала из џиуџицуа у којој је хват противника обавезан; управо то је дало њено техничко богатство, финију изведбу и интелигенцију.

Сукоб у џиуџицу није дозвољавао праву борбу јер је циљ био убити без да будеш убијен.

Џигоро Кано је створио дисциплину у којој сукоби омогућавају потпуно извођење техника, без поврјеђивања противника.

Ипон (потпуна побједа) се додјељује само ако је пад противника контролисан све до додира са тлом, или ако се противник преда.

Осим код полуга на лакту, гдје се мора оставити могућност противнику да одустане, све технике се изводе у смјеру зглоба и никада у хиперекстензији.

Контрола правца пада, утицаја и брзине извођења представља дефиницију савреног успјеха технике бацања.

Ова дисциплина није борба у којој се сабирају предности или поени, било у стојећем положају или на тлу – то је двобој са кодексом.

Једини циљ је потпуна побједа; све друге вриједности могу се рачунати само ако постоји намјера да се постигне потпуна побједа.

Развој такмичења и суђења

Од немилосрдних изазова између школа јуџицуа, нешто више од сто година касније, џудо дисциплина је постала чланица Међународног олимпијског комитета.

Такмичење је данас изузетно добро регулисано и у потпуности одговара хуманистичком, образовном и друштвеном духу Олимпијске повеље.

Ипак, џудо остаје борилачка вјештиа у којој двобој мора бити потпун.

Савршена техника је оно што се награђује и што окончава борбу.

Суђење мора узети у обзир филозофски аспект двобоја између двају спортиста и наградити их исправном вриједношћу или исправном санкцијом.

Награде и санкције

Награде су: ипон (ippon), вазари (waza-ari) и јуко (yuko).

Санкције су: упозорење или дисквалификација, у зависности од тежине, за оне који угрожавају сопствено здравље или здравље противника, који одбијају борбу, који спречавају да борба буде фер, или који напуштају борилиште.

Све радње супротне духу дисциплине морају бити кажњене.

У оквиру такмичења које организује Међународна џудо федерација, или под њеном одговорношћу, такмичар може бити одмах санкционисан од стране судија за било коју радњу „супротну духу дисциплине“, како је наведено у Кодексу етике.

Радње „супротне духу дисциплине“ на борилишту, без да еј ова листа исцрпна, су:

- Намјерно нападати или покушати нападати физички интегритет противника или себе.
- Употребљавати забрањене или опасне технике или носити тврде предмете током борбе.
- Одбијати да се изврше упутства судије или организатора, нпр. одбијање да се напусти борилиште на крају борбе.
- Вријеђати, ријечју или гестом, противника, судију, тренера, организатора, публику или било коју другу особу присутну у дворани.
- Промовисати на било који начин комерцијалне брендове који нису у складу са правилима, или политичке, религијске или друге идеје.
- Предузимати радње које немају везе са такмичењем, а чији је циљ могуће појављивање на друштвеним мрежама.
- Мијењати техничке карактеристике опреме, супротно прописима ИЈФа.

Онај ко побиједи је онај који је извео најбољу технику или чији је противник дисквалификован због тежих прекршаја (техничке казне или због поступака против духа џудоа).

Културно и комплементарно, џудо се не своди само на своје олимпијско изражавање – оно остаје борилачка вјештина, џудо је више од спорта, све технике Кодокан класификације су дио насљеђа и морају увијек бити подучаване.

Исто важи и за технике оживљавања и мобилизације зглобова које су се практиковале прије четрдесетак година од стране учитеља и судија, а које су данас у неким земљама забрањене. Њихова примјена није дозвољена, али њихово познавање је дио наслеђа и не смије бити заборављено. Њихова примјена није дозвољена судијама на такмичењима Свјетске турнеје.

Судије су чувари физичког, културног и филозофског израза дисциплине.

Џудо мора бити схваћено да би било цијењено!

Члан 1 – Судије и званичници

Важећа картица Међународне федерације је неопходна да би се судило на континенталним или међународним догађајима који су укључени у званичне календаре федерације. Обавезно је да национална федерација упише судију за догађај у базу података.

Старосна граница за континенталне испите за судије је од 25 до 45 година у години полагања испита.

Старосна граница за међународне испите за судије је од 30 до 50 година у години полагања испита.

Да би судио на догађају Свјетске турнеје, као и на другим догађајима које одобри Извршни комитет федерације, судија мора имати међународну лиценцу и бити активан у својој земљи и континенту. Све судије који учествују у Свјетској турнеји морају имати највише 55 година током тог олимпијског циклуса (нпр. за циклус 2025–2028 судије треба да буду рођене 1973. или касније). Изузеци за најбоље судије морају бити одобрени од стране Извршног комитета федерације.

Главни директор за судије ће изабрати судије за догађаје федерације и друге догађаје.

Избор се заснива на:

- Листи рангирања судија.
- Нивоу догађаја.
- Периоду у којем се догађај одржава (нпр. током или ван олимпијских квалификација).
- Степену развоја судије.

Уопштено, борбу треба да води један судија који је друге националности од двојице такмичара. За екипна такмичења примјењује се исти принцип.

Прије такмичења, прије расподјеле категорија по татамију, изабране судије се додјељују на татами. Додјела судија за сваку борбу врши се коришћењем софтвера за такмичења ИЈФа. Избор се врши да би се гарантовала национална неутралност и да би се обезбиједило приближно исти број додјела за суђење на татамију. Након испуњавања ових услова, избор је потпуно насумичан.

Најбоље судије из квалификација тог дана бивају изабрани за финални блок. На крају такмичења сваки судија добија евалуацију (оцјену). Та оцјена се затим додаје на листу рангирања судија ИЈФа.

Нико не може обављати функцију судије током догађаја које организује ИЈФ или континентална унија, или током мултиспортских игара гдје ИЈФ бира судије, ако истовремено има функцију предсједника националне федерације, тренера, доктора, званичника националног тима, директора за судије и/или је одговоран за избор судија и њихову евалуацију.

Изузетак: директори за судије националних федерација могу судити на континенталним куповима за кадете и јуниоре и такмичењима, али не и на континенталним првенствима.

Судије морају бити асистирани од стране техничких званичника који ће управљати системом за мјерење времена и бодовање и попуњавати документацију такмичења. Локални организациони комитет треба да обезбиједи двоје искусних техничких званичника по татамију за мјерење времена и бодовање.

На сваком догађају Свјетске турнеје постоје супервизори судија чија је функција да обезбиједи да све одлуке судије буду исправне.

Судија на татамију има радио комуникациони систем који је повезан са супервизорима судија на техничком столу.

Главни директор за судије и/или супервизори судија, који могу интервенисати, сједи на својим резервисаним мјестима са сопственим системом за компјутерски асистирано понављање (CARE). Они су повезани са судијом преко слушалица.

Поступак је детаљно описан у члану 13.5.

Члан 2 – Положај и функција судије

Судија треба да носи униформу одобрену од стране ИЈФа, без покривала за главу, религијских предмета или упадљивог накита.

Прије него што започне суђење борбе, судија:

1. Треба да се упозна са звуком гонга или начином означавања краја борбе на свом татамију, са положајем медицинског стола и мјестом контроле опреме.
2. Мора да провјери да ли његово радио и слушалице раде.
3. Мора да обезбиједи да је површина боришта чиста и у добром стању и да нема празнина између татамија.
4. Треба да обезбиједи да нема гледалаца, навијача или фотографа у положају који може изазвати сметњу или ризик од повреде за спортисте.
5. Треба да обезбиједи да је све у добром реду (нпр. бориште, опрема, униформе, хигијена, технички званичници итд.) прије почетка борбе.
6. Треба да обезбиједи копије образаца (образац за суспензију тренера и образац из члана 18 за директну дисквалификацију).

Током суђења борбе, судија:

- Треба уопштено да остане унутар борилишта.
- Треба да води борбу и доноси одлуке и да обезбиједи да су одлуке правилно забиљежене.
- У изузетним случајевима (нпр. када су оба спортиста у партеру и окренута према споља) може да посматра акцију из сигурносне зоне.

Спортиста који носи плаву униформу налази се лијево од судије, а спортиста који носи бијелу униформу десно од судије.

Члан 3 – Улога судија који не суде

Судије које у том тренутку не суде треба да буду смјештене за техничким столом, са јасним погледом на свој татами, чекајући борбу која им је додјељена и, у сваком случају, спремне за сваку могућу ситуацију која може настати током догађаја (нпр. треба да скрену пажњу супервизору судија на грешку забиљежену на семафору).

Ако спортиста мора да промијени било који дио опреме ван борилишта или мора привремено да напусти борилиште након што је борба почела, из разлога које централни судија сматра неопходним, а такво одобрење се даје само у изузетним околностима, судија додјељен том татамију који у том тренутку не суди мора да иде са спортистом како би се увјерио да не долази до неправилности.

Ако судија додјељен том татамију није истог пола као спортиста, званичник кога одреди главни директор за судије или супервизор судија мора да прати спортисту.

Члан 4 – Гестови

Судија треба да прави гестове како је наведено испод када предузима сљедеће радње.

Гестови треба да се задрже три (3) до пет (5) секунди током кретања, како би резултат био јасно видљив главном директору за судије, супервизорима судија и мјерачима времена.

Поклон на уласку и изласку са џајамија

Сјав судије љрије меча

Позив џакмичарима на џајами

Хајиме! i Sore-made!

Ипон

Ипон (100 поена означено на семафору): Судија подиже једну руку високо изнад главе, са дланом окренутим напријед.

Waza-ari

Вазари (10 поена означено на семафору): Судија подиже једну руку у страну до висине рамена, са дланом окренутим надоле.

Гест за вазари:

- Треба да започне са руком преко груди, а затим у страну до исправне завршне позиције.

Међутим, треба водити рачуна приликом окретања да спортисти увијек остану у видном пољу.

Waza-ari-awasete-ippon

Вазари авасете ипон (два вазарија акумулирају ипон, 100 поена на семафору): прво се показује гест за вазари, а затим за ипон.

Yuko

Јуко (1 поен означен на семафору): Судија подиже једну руку у страну, са дланом окренутим надоле, под углом од 45 степени у односу на тијело.

Гест за јуко:

- Треба да започне са руком преко груди, а затим да се помјери у страну до исправне завршне позиције.

Osaeokomi

Осаекоми („Захват је успостављен!“) Док савија тијело према спортистима, судија треба да покаже руком, са дланом окренутим надоле. Судија мора да провјери да ли је мјерач времена покренуо сат прије него што заустави гест и врати се у нормалан положај ради контроле борбе.

Toketa

Токета („Захват је прекинут!“) Док савија тијело према спортистима, судија треба да подигне једну руку, са прстима испруженим и усмјереним напријед, а палцем окренутим нагоре, да је испружи напријед и брзо замахне с десна на лијево два или три пута. Судија мора да провјери да ли су мјерачи времена правилно зауставили сат.

Мате! („Стани!“) Судија треба да подигне једну руку до висине рамена, отприлике паралелно са татамијем, и да покаже испружени длан (прсти нагоре) техничким званичницима задуженим за мјерење времена и бодовање.

Sono-mama! <=> Yoshi!

Соно-мама! ⇔ Жоши!

Соно мама („Задржи положај!“) Судија треба да се нагне напријед и да длановима руку додирне оба спортиста.

Жоши („Настави!“ или „Поново почни!“) Судија треба чврсто да длановима руку додирне оба спортиста и да изврши притисак на њих.

„Устани“ (повратак у почетни положај борбе): Обје руке су испружене према спортисти на кога се односи, дланови окренути нагоре и паралелни са татамијем. Судија ће их помјерити два или три

пута одоздо према горе, покретом од неколико центиметара. Судија мора да обезбиједи да спортиста јасно види гест.

Поништавање изреченог мишљења - Да би означио поништавање изреченог мишљења, судија треба једном руком поновити исти гест, док другу руку подиже изнад главе према напријед и замахне њоме с десна на лијево два или три пута. Не треба давати никакво усмено обавјештење приликом поништавања изреченог мишљења (резултат или казна). Ако је потребан исправни гест, он треба да се уради што је могуће брже након геста поништавања. Ако ситуација дозвољава, судија ће сигнализирати поништавање тако да спортисти могу јасно видјети тај гест.

Није важеће (акција бацања без бодова за оба спортиста): Судија подиже једну руку изнад главе, са дланом паралелним уз главу, и замахне њоме с десна на лијево два или три пута. Не треба давати никаква усмена обавјештења.

Kachi

Качи („Побједник“) Да би означио побједника, судија и спортисти треба да се врате у своје положаје на почетку борбе. Судија прави један корак напријед, прво лијевом па десном ногом, означава побједника подижући једну руку, са дланом окренутим унутра, изнад висине рамена према побједнику. Затим прави један корак назад, прво десном па лијевом ногом, да би се вратио у почетни положај борбе.

„Позвати доктора“ Судија треба да се окрене према медицинском столу, замахне руком (длан нагоре) из правца медицинског стола према повријеђеном спортисти.

Шидо („Додјелјивање казне“) У тачи вази (tachi-waza), судија треба привремено да заустави борбу изговарањем Мате! - „Стани!“, да врати спортисте у почетни положај (члан 11), и мора да се окрене под углом од 45 степени према спортисти који се кажњава.

Шидо: Судија треба да покаже према спортисти који се кажњава, са кажипрстом испруженим из затворене песнице.

За додјелјивање казне у партеру, видјети члан 17.

Ако оба спортиста треба да добију казну, судија треба да направи одговарајући гест и да показује наизмјенично на оба спортиста (лијевим кажипрстом на спортисту са лијеве стране, а десним кажипрстом на спортисту са десне стране).

„Неактивност“ Судија треба да ротира подлактице напријед, у висини груди, а затим да покаже кажипрстом на спортисту који се кажњава.

„Лажни напад“ Судија треба да испружи обје руке напријед, са шаком затвореном, а затим да направи покрет надоле са обје руке истовремено.

„Поправи кимоно“ (или косу): Да би упутио спортисту/спортисте да поново намјести одијело или косу, судија треба да прекрсти лијеву руку преко десне, са длановима окренутим унутра, у висини појаса, или да стави руку, са малим прстом поред косе, како би показао спортисти да поправи косу.

„Казна за непоправљање кимона или косе“ Да би додјелио казну спортисти који није правилно поново намјестио кимоно између прекида (Мате - „Стани!“) и наредног почетка (Хаџиме - „Почни!“), судија треба да покаже према спортисти који се кажњава, са кажипрстом испруженим из затворене песнице, док истовремено изговара казну. Затим треба да прекрсти лијеву руку преко десне, са длановима окренутим унутра, у висини појаса. Иста процедура се примјењује и за непоправљање косе, уз показивање одговарајућег геста.

Казна за хвайање за ноју

*Казна за одбијање куми
каје њокривањем ревера*

Казна за држање блока објема рукама

Казна за држање блока једном руком

Казна за одбијање куми каиџе (борбе за ĩарџ)

Остали гестови у случају казни извршавају се у складу са радњом која се кажњава (видјети члан 18 – Забрањене радње и казне). Поменуте гестове можете пронаћи на линку:

www.ijf.org/news/show/refereeing-the-new-gestures

Јуко за пад на задњицу и двије руке/лактове, једну руку/лакрат, без руку/лакрат: Након додјељивања јука неће се изрећи казна.

Казна за обрнути сеои-наге: Судија ће се окренути према спортисти који се санкционише покретом од око 45°, ставити обје руке у стиснуте песнице на једну страну груди и затим благо ротирати труп као почетак технике. **НАПОМЕНА:** Ова казна се изриче само на кадетским такмичењима.

Казна за намјештање косе: Судија ће се окренути према спортисти који се санкционише покретом од око 45° и ставити руку у стиснуту песницу, тако да дио малог прста буде у контакту са слјепоочницом (иста страна).

Да би се спортисти(ма) показало да могу да стану у почетни положај ако се предвиђа дужи прекид борбе: Судија треба да сигнализира према почетном положају отвореном руком, са дланом окренутим нагоре.

Члан 5 – Локација (важећа подручја)

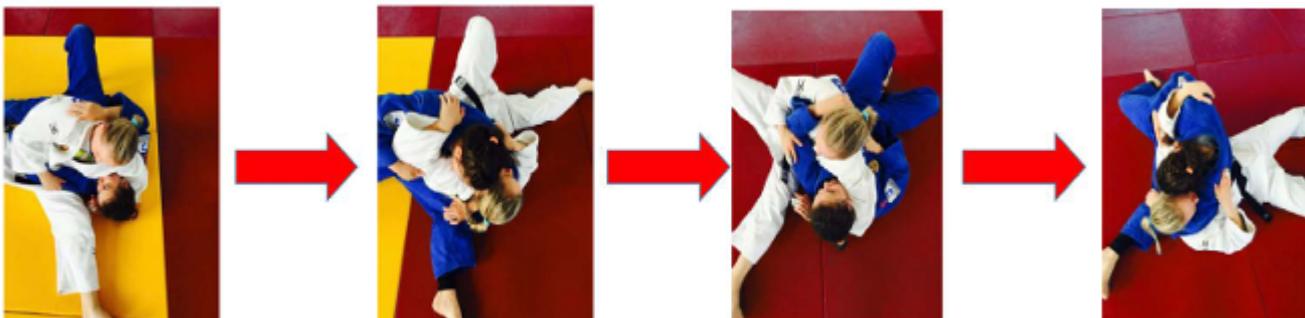
Борба се води у борилишном подручју/борилишту. Све радње су важеће и могу да се наставе (без прекида) ако један од спортиста има било који дио тијела у контакту са борилиштем и ако је радња/акција започета унутар борилишног подручја. Свака нова техника примјењена када су оба спортиста ван борилишта неће бити призната.

Изузеци:

а) Када је бацање започето са само једним спортистом у контакту са борилиштем, али током акције оба спортиста изађу ван борилишта, радња може бити призната за бодовање ако се бацање настави без прекида у близини границе борилишног подручја и највише два метра у сигурносном подручју. Слично томе, свака непосредна контратехника спортисте који није био у контакту са борилишним подручјем када је акција започета унутра, може бити призната за бодовање ако се акција настави без прекида у близини границе борилишта и највише два метра у сигурносном подручју.

б) Акција у партеру (усмјерена на захват држања, полуге на зглобове или захват гушења) је важећа и може да се настави ван борилишта ако је започета изнутра. Полуге на зглобове и захвати гушења започети унутар борилишног подручја и признати као ефективни противнику могу да се одржавају, чак и ако су спортисти ван борилишног подручја, све док постоји напредовање акције.

в) Акција у партеру ван борилишног подручја: ако је бацање завршено ван борилишта, у близини границе борилишта и највише два метра у сигурносном подручју, и ако један од спортиста одмах примјени захват држања, захват гушења или захват на зглобове, та техника ће бити важећа све док постоји напредовање. Ако током партер борбе ван борилишног подручја противник преузме контролу захватом држања, захватом гушења или захватом на зглобове, у континуираном низу, то ће такође бити важеће.

г) Ако током партер борбе ван борилишног подручја спортисти изађу из сигурносног подручја, а судија није успио да изговори Мате! „Стани!“, та ситуација ће бити ријешена и одлуку ће донијети судија након консултација са директором судија ИЈФ-а и/или супервизором судија ИЈФ-а.

Када је борба већ започела, ако судија да дозволу, спортисти могу да напусте борилишно подручје.

Дозвола ће бити дата ради промјене кимона или мајице који су оштећени или запрљани, или у случају несреће када је потребан доктор. Ова интервенција ће бити изведена ван татамија, у близини самог борилишта или у близини медицинске службе; спортиста ће бити у пратњи другог судије (видјети члан 3).

Члан 6 – Трајање борбе

1. Трајање борби и административних поступака одређује се у складу са правилима такмичења. За сва такмичења под окриљем ИЈФ-а трајање борби је:

- Сениори мушкарци и жене / мјешовите екипе: **4 минута стварног времена борбе**
- Јуниори до 21 године мушкарци и жене / мјешовите екипе: **4 минута стварног времена борбе**
- Кадети до 18 година мушкарци и жене / мјешовите екипе: **4 минута стварног времена борбе**

Препоручује се да националне федерације користе ова времена за такмичења сениора, јуниора и кадета.

2. Сваки спортиста има право на **10 минута одмора између борби**. У зависности од распореда простора, ИЈФ ад хок комисија може повећати ово вријеме одмора.

ИЈФ Ад хок (ad hoc) комисија треба да буде састављена од:

- једног (1) представника за суђење,
- једног (1) представника за спорт,
- једног (1) представника за едукацију и тренинг.

Ако је могуће, у састав комисије треба укључити и једног (1) изабраног званичника ИЈФ-а.

Члан 7 – Вријеме држања (осаекоми)

а) **Ипон:** 20 секунди

б) **Ваза-ари:** 10 секунди или више, али мање од 20 секунди (10–19 секунди)

в) **Јуко:** 5 секунди или више, али мање од 10 секунди (5–9 секунди)

Члан 8 – Техника која се поклапа са сигналом за истек времена

1. Сваки непосредни резултат технике започете најкасније у посљедњој секунди важећег времена биће признат.
2. Иако техника може бити примјењена истовремено са сигналом за истек времена, ако судија или директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а одлуче да она није одмах ефективна, судија ће изговорити **Соре-маде!** „Крај!“, без икакве вриједности за бодовање.
3. Свака техника примјењена након сигнала за истек времена борбе неће бити призната, чак и ако судија још није изговорио **Соре-маде!** „Крај!“.
4. Ако је држање (Осаекоми!) започето у регуларном времену (не у продужетку – „златни бод“), а преостало вријеме није довољно да се захват држања заврши, вријеме борбе ће бити продужено све док се не прогласи ипон (или еквивалентно – јуко или ваза-ари) или док судија не изговори **Соре-маде!** „Крај!“, или док се не прогласи прекид захвата („Токета!“) и судија не изговори **Соре-маде!**.

Током тог времена спортиста који прима захват (уке) може да изведе контратехнику примјењујући захват држања, захват гушења или захват полуга на зглобове. Вријеме ће се наставити све док се не прогласи ипон (или еквивалентно), или **Соре-маде!**.

Члан 9 – Почетак борбе

1. Судија увијек мора бити у положају да започне борбу прије доласка спортиста на борилишно подручје.

У појединачним такмичењима судија треба да буде у центру татамија, два метра уназад од линије са које спортисти почињу, и окренут према техничком столу.

У екипним такмичењима, прије почетка борби у сваком сусрету, приступа се церемонији поздрављања између двије екипе на сљедећи начин:

а) Судија остаје на истом мјесту као у појединачним такмичењима. На његов знак, двије екипе улазе са својих страна, у линији са спољном ивицом борилишног подручја, по редослиједу

категорија из жријеба, и стају једна насупрот другој. Сваки од три додјелена судије судиће двије узастопне борбе. Ако недостаје једна или двије борбе због недостатка такмичара, посљедњи судија ће судити само преосталу или ниједну. Ако је резултат изједначен, посљедњи судија остаје на татамију за борбу и извлачења у продужетку („златни бод“).

б) На наредбу судије, двије екипе ће кренути напријед до почетног положаја на татамију.

в) Судија ће наредити екипама да се окрену према техничком столу, испруживши руке паралелно напријед, са отвореним длановима, и изговориће Реј! „Поздрав!“, који ће истовремено извршити сви чланови обје екипе. Судија се неће поклонити.

г) Затим ће судија наредити, гестом руку под правим углом, подлактице нагоре и дланови окренути један према другом, Отагаи-ни! „погледајте се“, да се двије екипе поново окрену једна према другој, изговарајући Реј! „Поздрав!“, који ће се извршити на исти начин као у претходном кораку.

д) Након завршетка церемоније поздрављања, чланови двије екипе ће изаћи кроз исти пролаз кроз који су ушли, чекајући на спољној ивици борилишног подручја, док спортисти сваке екипе не започну прву борбу. У свакој борби ће се извршити исти поступак поздрављања као у појединачним такмичењима.

ђ) У случају изједначеног броја побједа након завршетка посљедње борбе сусрета, судија ће наредити екипама да поступе као у тачкама а) и б), ради чекања жријеба за додатну борбу. Када се жријеб обави, спортисти који су одређени остају на татамију за додатну борбу у продужетку („златни бод“), док остатак екипе напушта татами.

е) Након завршетка посљедње борбе сусрета, судија ће наредити екипама да поступе као у тачкама а) и б), а затим ће прогласити побједника. Церемонија поздрављања ће се одржати у обрнутом редосљеду од почетка: прво поздрављање једних с другима, а затим поздрављање техничком столу.

2. Спортисти су слободни да се поклоне приликом уласка или изласка из борилишног подручја, иако то није обавезно. При уласку на татами, спортисти треба истовремено да крену ка улазу у борилишно подручје. Спортисти се **не смију руковати** прије почетка борбе.

3. Спортисти затим треба да дођу до средине ивице борилишног подручја (на сигурносном подручју) са своје стране у складу са редосљедом борби (спортиста у бијелом кимону стоји са десне стране, а спортиста у плавом кимону са лијеве стране у односу на положај судије) и да остану тамо стојећи. На знак судије, спортисти треба да крену напријед до својих почетних положаја и истовремено се поклоне један другом, направивши корак напријед лијевом ногом.

Када се борба заврши и судија додјели резултат, спортисти истовремено праве корак назад десном ногом и поклањају се један другом. Ако се спортисти не поклоне или то учине неправилно, судија ће их упутити да то ураде. Веома је важно да се поздрав изведе на исправан начин.

4. Борба увијек почиње са спортистима у стојећем положају, правилно обученим у кимоно са појасом чврсто везаним изнад карличних костију, након чега судија изговара Хаџиме „Почни!“. Током борбе спортисти треба брзо да поправе своје кимоно/косу између „Мате!“ и „Хаџиме!“.
5. Акредитовани доктор може затражити од судије да заустави борбу у случајевима и са посљедицама које су регулисане у члану 20.
6. Предмети који падну на татами морају бити сакупљени/предати од стране судије, који ће, заједно са Комисијом за суђење ИЈФ-а када је потребно, одлучити о природи предмета.
7. Постоје технике џудоа класификоване у Кодокану које су дозвољене за све старосне групе. Постоје технике класификоване у Кодокану које су дозвољене на такмичењима за сениоре/јуниоре, али се кажњавају на кадетским такмичењима (видјети члан 18). Постоје технике класификоване у Кодокану које нису дозвољене на ИЈФ такмичењима (кавазу-гаке, кани-басами, до-џиме, аши-гарами, видјети члан 18).

Члан 10 – Прелазак из стојеће борбе (тачи-ваза) у партер (не-ваза) (А) и из партер борбе у стојећу борбу (Б)

Прелазак из стојеће борбе у партер сматра се важећим ако тори или уке изведе стварни напад или контранапад, а затим покуша захват држања (осаекоми-ваза), захват гушења (шиме-ваза) или захват на зглобове (кансецу-ваза).

Стојећа борба је када су оба спортиста у стојећем положају и нису у било којој од партер позиција (видјети слике испод).

Хватање испод појаса у завршној фази бацачке технике је дозвољено. Ако је бацачка техника прекинута, хватање испод појаса сматра се партер радњом.

Хватање испод појаса у завршној фази бацачке технике, као на примјер код сото-макикоми који се наставља кроз уширо-кеса-гатаме или ура-гатаме и сличне техничке радње је дозвољено.

Не-ваза је када оба спортиста имају оба кољена на татамију. (слика 10.1.)

Слика 10.1.

Ако дође до губитка контакта између двају спортиста, и не постоји могућност за наставак акције суди се Мате! (слика 10.2.).

Слика 10.2.

Лежећи положај на стомаку, плави спортиста је у не-вази. (слика 10.3.)

Слика 10.3.

Контрола гарда од спортисте у стојећем положају (бијели) и даље се сматра да је спортиста (плави), који је на кољенима, у тачи-вази, и сходно томе примјењују се правила за стојећу борбу (слика 10.4).

Међутим, ако бијели или плави не нападну одмах, судија мора да досуди Мате!.

Спортиста на кољенима (плави) не може да хвата ноге како би се бранио од бацања рукама; ако се то деси, биће изречена казна (шидо).

Слика 10.4.

У овој позицији (слика 10.5.) ако спортиста у плавом кимону има оба лакта и оба кољена на поду, спортиста у бијелом кимону може да изведе технику, али **само ради преласка у партер**, без бодовања за бацање.

Слика 10.5.

У наредним позицијама (слике 10.6–10.8) спортиста на кољенима (плави) не може да хвата ноге рукама/подлактицама ради одбране од бацања. Ако се то деси, биће изречена казна (шидо).

Слика 10.6.

A1. Спортисти могу да пређу из стојеће борбе у партер, све док је то учињено у једном од случајева наведених у овом члану. Међутим, ако техника која се користи није континуирана, судија ће изговорити Мате! и наредити обома спортистима да наставе борбу из стојећег положаја.

A2. Ситуације које дозвољавају прелазак из стојеће борбе у партер:

а) Када један од спортиста падне на под, а нема бодовања (није додијељен јуко или ваза-ари), било који спортиста може, без прекида, преузети иницијативу и наставити борбу у партеру.

Примјер: У овим позицијама испод (слике 10.9–10.11), тори, након што је извео стварни напад, може да настави борбу у партеру.

Слике 10.9. - 10.11.

Примјер: У овим позицијама испод (слике 10.12–10.14), тори може да примјени бацачку технику и да настави са захватом полуга на зглобове (кансецу-ваза), захватом гушења (шиме-ваза) или захватом држања (осаекоми-ваза – није приказано), након стварног напада или контрапада.

Слике 10.12. - 10.14.

б) У сваком другом случају када један спортиста падне или је пред падом, а није обухваћено претходним подтачкама овог члана, други спортиста може искористити неуравнотежен положај противника да пређе у партер.

A2. Изузеци: Када један спортиста повуче противника у партер, а то није у складу са горе наведеним правилима, и противник не искористи ту ситуацију да настави борбу у партеру, судија ће досудити Мате! и казнити спортисту који је прекршио члан 18 казном (шидо). Ако, међутим, противник искористи радњу торија, борба у партеру може да се настави.

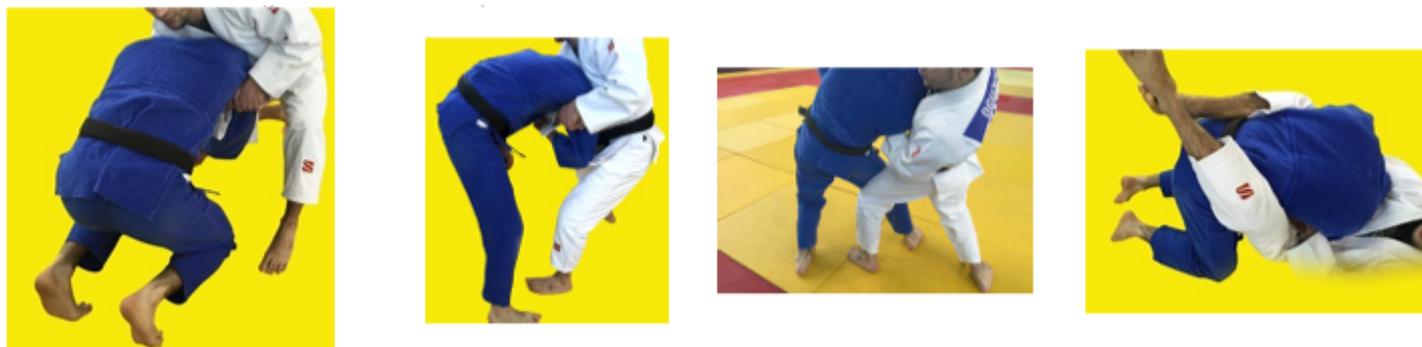
Б1. Спортисти могу да направе прелазак из партер борбе у стојећу борбу ако ситуација није опасна за оба спортиста, са или без хвата. Када обојица устану, без обзира на положај тијела, борба се може наставити.

Хват „ката-санкаку“ (хватање обје руке око врата и једног рамена противника) у партеру је дозвољен (слика 10.15).

Ако се „ката-санкаку“ користи за прелазак, почевши из партер борбе у стојећу борбу, или директно у стојећој борби, судија ће, гдје је могуће, одмах изговорити Мате! (слика 10.16).

Хват „ката-санкаку“ у стојећој борби са бацачком радњом, са или без Мате!, сматраће се дисквалификацијом (хансоку-маке) (слика 10.17).

Хват „ката-санкаку“ у партеру, уз блокирање противничковог тијела ногама, такође се сматра дисквалификацијом (хансоку-маке) (слика 10.18).

Слике 10.15. - 10.18. ресјекиивно

Члан 11 – Примјена „Стани!“ (Мате)

1. Опште одредбе - Судија изговара Мате! „Стани!“ да би привремено зауставио борбу у ситуацијама обухваћеним овим чланом. Да би наставио борбу, судија изговара Хаџиме! „Почни!“.

Спортисти морају брзо да се врате у своје почетне положаје након Мате! у сљедећим случајевима:

- Када судија додјељује казну (шидо) за излазак ван борилишног подручја.
- Када судија додјељује трећи шидо – дисквалификацију (хансоку-маке).
- Када судија тражи од спортиста да поправе свој кимоно.
- Када судија тражи од спортиста да поправе косу.
- Када судија сматра да спортисти захтијевају медицинску помоћ.
- Када судија сматра да постоји ризик од опасности за спортисте.

Судија који је изговорио „Мате!“ мора водити рачуна да спортисти остану у његовом видном пољу у случају да нису чули наредбу и наставе борбу или ако се појави било који други инцидент.

2. Ситуације у којима судија мора да досуди „Мате!“:

а) Када оба спортиста потпуно изађу из борилишног подручја без континуиране акције започете изнутра.

б) Када један или оба спортиста изведу једну од забрањених радњи наведених у члану 18. ових правила. **в)** Када један или оба спортиста буду повријеђени или се разболе. У случајевима из члана 20., судија ће након Мате! позвати доктора ради пружања неопходне медицинске помоћи, било на захтјев спортисте, било директно у зависности од тежине повреде. У случају „мање“ повреде, медицинска интервенција ће се обавити ван борилишног подручја, у близини самог борилишта или медицинске службе; спортиста ће бити у пратњи судије који не суди на том татамију.

в) Када је потребно да један или оба спортиста поправе кимоно/косу.

г) Када током партер борбе нема очигледног напретка.

д) Када један спортиста из партер борбе поново заузме стојећи или полустојећи положај носећи противника на леђима, са рукама потпуно одвојеним од татамија и без могућности да противник настави радњу.

ђ) Када један спортиста из партер борбе поново заузме стојећи положај и подигне противника који лежи на леђима са једном или обје ноге око било ког дијела стојећег спортисте, одвојеног од татамија.

е) Када спортиста изведе или покуша да изведе захват полуга на зглобове (кансецу-ваза) или захват гушења (шиме-ваза) из стојећег положаја.

ж) Када један од спортиста започне или изведе припремне покрете који личе на борилачке или рвачке технике (које нису прави џудо), судија мора одмах да досуди „Мате!“, настојећи да заустави радњу и не дозволи да спортиста који је изводи заврши акцију.

з) Када тори примјењује захват држања, захват гушења или захват полуга на зглобове тако што истезе ногу противника у партеру. Мате! мора одмах да се изговори и да се додјели шидо.

и) Када спортисти у стојећој борби достигну границу од 2 метра у сигурносном подручју.

ј) У било ком другом случају када судија сматра да је то неопходно.

3. Ситуације у којима судија НЕЋЕ досудити „Мате!“:

а) Да би зауставио спортисте који излазе ван борилишног подручја у близини границе борилишта и највише два метра, осим ако ситуација није опасна.

б) Када је бацање започето унутар борилишног подручја и оба спортиста наставе да излазе ван као дио радње, у близини границе борилишта и највише два метра.

в) Када спортиста, који је избјегао захват држања, захват гушења или захват полуге на зглобове, изгледа да му је потребан одмор или га сам затражи.

Ово су важеће радње (слике 10.19 – 10.20) и у овим случајевима не треба да се суди Мате!.

Слика 10.19.

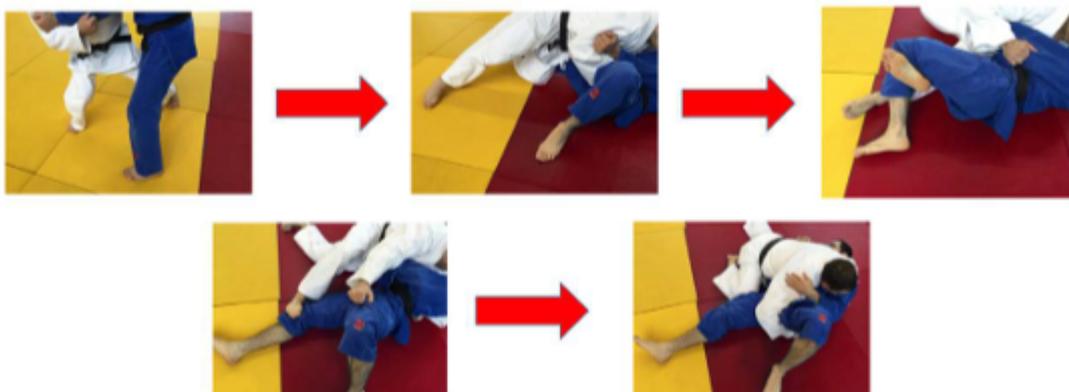

Слика 10.20.

Мате! не треба да се досуди уколико је акција започела унутар борилишта. (слике 10.21. – 10.22.)

Слика 10.21.

Слика 10.22.

Члан 12 – „Соно-мама“

1. „Соно-мама!“ (Задржите положаје!) може се примјенити само у ситуацијама када спортисти раде у партеру (не-ваза).

2. У сваком случају када судија жели привремено да заустави борбу без промјене положаја спортиста, он ће изговорити „Соно-мама!“, уз гест предвиђен у члану 4.7, при чему мора да обезбиједи да не дође до промјене положаја или хвата било ког спортисте.

3. Да би се борба наставила, судија ће изговорити „Јоши!“ (Наставите!), уз гест предвиђен у члану

Члан 13 – Завршетак борбе

1. У регуларном времену (4 минута), борба се може добити:

- техничким бодом или бодовима (јуко, ваза-ари или ипон)
- директним хансоку-маке
- индиректним хансоку-маке
- фусен-гачи (fusen-gachi)
- кикен-гачи (kiken-gachi)

Казна (шидо) никада не одговара бодовању.

Судија ће изговорити „Соре-маде!“ да означи завршетак борбе у случајевима обухваћеним овим чланом. Након ове наредбе судија увијек мора држати спортисте у видном пољу у случају да нису чули наредбу и наставе борбу. Судија ће упутити спортисте да поправе своје кимоно, ако је потребно, прије него што означи резултат.

Након што судија означи резултат борбе гестом предвиђеним у члану 4, спортисти ће направити корак уназад, поклонити се и напустити борилишно подручје са страна татамија, нарочито кроз сигурносно подручје. Приликом напуштања татамија спортисти морају бити правилно обучени у кимоно и не смију скидати било који дио кимона или појаса прије него што напусте борилиште.

Ако судија грешком додјели побједу погрешном спортисти, директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а морају осигурати да он промијени ту погрешну одлуку прије него што напусти борилишно подручје. Све радње и одлуке које донесе судија, а које потврде директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а, биће коначне и без права жалбе.

Директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а одговорни су за сва правила и одлуке током борбе. У изузетним околностима одлуку ће донијети директор судија ИЈФ-а и Ад хок комисија ИЈФ-а. Ад хок комисија треба да буде састављена од једног (1) представника за суђење, једног (1) за спорт и једног (1) за едукацију и тренинг. Ако је могуће, у састав комисије треба укључити и једног (1) изабраног званичника ИЈФ-а.

2. Ситуације за „Крај!“ (Соре-маде):

- а) Када један спортиста постигне ипон или ваза-ари-авасете-ипон (чланови 15 и 16).
- б) У случају хансоку-маке (члан 18).
- в) У случају кикен-гачи (чланови 19 и 20).
- г) Када истекне вријеме предвиђено за борбу.
- д) Јуко, ваза-ари или ипон бод у продужетку („златни бод“).

3. Судија ће додјелити борбу на сљедећи начин:

- а) Када један спортиста постигне ипон или еквивалент, он ће бити проглашен побједником.
- б) Када оба спортиста немају технички бод или су бодови једнаки на крају регуларног времена, борба ће се наставити у продужетку („златни бод“), без обзира на број шидо казни.

в) У случају када оба спортиста немају бод или оба имају јуко или ваза-ари, или једнаке бодове јуко и ваза-ари, а затим истовремено постигну ипон током регуларног времена, борба ће се одлучити у периоду „златног бода“.

г) У случају када један спортиста има ваза-ари, а затим оба истовремено постигну ипон током регуларног времена, борба ће се наставити до краја.

4. Период „златног бода“

У појединачним и екипним такмичењима, када борба заврши околностима из става 3б овог члана, судија ће изговорити „Соре-маде!“ да привремено заврши борбу, а спортисти ће се вратити у своје почетне положаје. Судија ће изговорити „Хаџиме!“ да настави борбу када је семафор спреман.

Нема периода одмора између краја регуларне борбе и почетка „златног бода“. Нема временског ограничења за „златни бод“. Сви постојећи бодови и/или број шидо казни из регуларног времена преносе се у период „златног бода“ и остају на семафору.

„Златни бод“ може се добити техничким бодом (јуко, ваза-ари или ипон), хансоку-маке (директним или због акумулираних шидо казни) или кикен-гачи. Ако се додјели директни хансоку-маке, последице су исте као у регуларном времену. Судија ће тада изговорити „Соре-маде!“.

Посебне ситуације током „златног бода“:

а) Ако само један спортиста искористи право да учествује у периоду „златног бода“, а други одбије, спортиста који жели да се такмичи биће проглашен побједником по основу „кикен-гачи“.

б) У случају када оба спортиста истовремено постигну ипон, ваза-ари или јуко, судија ће изговорити „Мате!“, настављајући борбу без признавања тих радњи за бодовање.

в) За директни хансоку-маке додјељен обома спортистима, одлуку ће донијети Ад хок комисија ИЈФ-а.

г) Ако „Осаекоми!“ започне у периоду „златног бода“, након 5 секунди држања тори ће добити јуко, и борба ће бити завршена. Судија ће изговорити „Јуко! Соре-маде!“.

5. CARE систем

Директор судија ИЈФ-а и супервизори судија ИЈФ-а одговорни су за сва правила и одлуке током борбе. Супервизори судија ИЈФ-а, у сарадњи са директором судија ИЈФ-а, морају интервенисати у свакој ситуацији у којој процјена или поступак судије није у складу са правилима ИЈФ-а за суђење. Интервенција мора бити **одмах**, без губитка времена или оклијевања. Ако се директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а сагласе, одлука се потврђује или исправља. Ако ситуација није јасна и нема сагласности између директора судија ИЈФ-а и супервизора судија ИЈФ-а, интервенција се не спроводи („Почни!“ – Хаџиме).

Преглед CARE система и накнадна комуникација са судијама, како је регулисано овим чланом, биће по дискрецији директора судија ИЈФ-а и/или супервизора судија ИЈФ-а који надгледају татами. Обавезно коришћење CARE система ради подршке одлуци на татамију биће спроведено. Мора постојати доказ који подржава сваку промјену одлуке.

1. Свака одлука која се односи на завршетак борбе, током регуларног времена као и у периоду „златног бода“.

2. У ситуацији каеши-ваза: спортиста који прима напад и започиње контранапад **не може** користити сам удар при паду на татами да заврши своју каеши-ваза акцију и да она буде оцијењена. Ако радња то дозвољава, може наставити у партеру:

- Ако оба спортиста падну заједно без јасне контроле било ког, бод се не додјељује.
- Свака радња након пада сматра се партер радњом.
- Нема бодова за контрадјеловања када се почетни напад преврће на леђа, према контранападајућем или бранећем џудоки.

Мора постојати разлика између правилно примјењене контратехнике и радњи које се завршавају падом и превртањем преко противника.

У случају правилне технике као што су:

- учи-мата-гаеши, хараи-гоши-гаеши или хане-гоши-гаеши,
- али и учи-мата-сукаши, ура-наге, јоко-гурума, тани-отоши, ко-сотогари и ко-сото-гаке,

ако се може идентификовати техника са падом близу угла од 90°, биће додјељен бод. У случају пада на предњу страну или не близу 90°, превртање на леђа сматраће се преласком у партер.

Не смије бити неовлашћене употребе или захтјева за употребу CARE система осим од стране судије, директора судија ИЈФ-а и/или супервизора судија ИЈФ-а.

Тренер може поднијети захтјев директору судија ИЈФ-а/супервизору судија ИЈФ-а да прегледа техничку ситуацију борбе у којој је његов џудока учествовао, попуњавањем одговарајућег формулара доступног у просторији за контролу кимона. Радња (и само та радња) може бити прегледана од стране тренера и још једног (1) званичника (максимално двоје лица) у паузи између квалификација и финалног блока или након финалног блока.

За догађаје који нису под окриљем ИЈФ-а, гдје CARE систем није доступан, могу се користити два (2) бочна судије и примјењује се правило већине од три.

Члан 14 – Ипон

Бодовање за радње које, без заустављања, представљају наставак класификованих џудо техника из Кодокана или њихових варијација. Ако постоји прекид у радњи, нема бодова. Континуитет: важно је да нема прекида током извођења директних бацачких техника, контратехника или комбинација.

Процјена бодова у стојећој борби (таци-ваза):

Четири критеријума за ипон су:

- брзина,
- снага,
- пад на леђа,

- вјешта контрола до краја приземљења.

Посматра се линија од рамена до кукова. Довољно је да рамена буду под углом блиским 90° у односу на татами да би се сматрало да постоји бод. Пад на раме и горњи дио леђа сматра се бодом.

1. Ипон ће бити додјељен када спортиста баца противника на леђа, примјењујући технику или контранападајући противникову технику напада, са значајном вјештином и максималном ефикасношћу¹.

Џудо техника мора бити идентификована као дио класификованих техника Кодокана, укључујући признате варијације (верзија од 1. априла 2017). Само пад и превртање или пад на страну/леђа током борбе, без јасне примјене технике, није довољно за бодовање.

Превртање може бити оцијењено као ипон само ако нема прекида током приземљења (слика 14.1). Разлика у превртању чини основу за процјену бодова. То је **ипон!** када уке падне и преврне се на леђа.

Слика 14.1.

2. Све ситуације у којима један од спортиста добровољно направи „мост“ (глава и једно стопало или оба стопала у контакту са татамијем) након што је бачен, биће оцијењене као **ипон** (слике 14.2–14.3).

Слике 14.2. - 14.3.

Ова одлука је донесена ради **безбједности спортиста**, како не би покушали да избјегну технику и тиме угрозили своју кичму у предјелу врата.

Неће бити додјељен бод нити казна ако пад укеа настане на тијелу торија, на такав начин да сви дијелови укеовог тијела који чине ситуацију „моста“ (глава, стопало или стопала) нису у контакту са татамијем.

¹ „икои“ = замах са снагом и брзином * „хазуми“ = вјештина са замахом, оштрином или ритмом

Ипон у партеру (не-ваза)

а) Када један спортиста држи противника захватом држања (осаекоми-ваза), а противник не може да се ослободи 20 секунди након проглашења „Осаекоми!“.

б) Када спортиста одустане тако што два (2) или више пута тапне руком или ногом, или каже „Маита!“ (Предајем се!), обично због осаекоми-вазе, шиме-вазе или кансецу-вазе.

в) Када спортиста изгуби свијест услед осаекоми-ваза, шиме-ваза или кансецу-ваза. Ако један спортиста буде кажњен хансоку-маке, други спортиста ће одмах бити проглашен побједником са бодом еквивалентним ипону.

Посебне ситуације

а) Истовремене технике – када оба спортиста падну на татами након онога што изгледа као истовремени напади, а судије не могу да одлуче која техника је доминирала, бод се не додјељује.

б) У случају када оба спортиста истовремено постигну ипон, ваза-ари или јуко, судија ће поступити у складу са чланом 13, став 4.б.

Члан 15 – Ваза-ари и Јуко

ВАЗА-АРИ

Бодовање за радње које, без заустављања, представљају наставак техника. Ако постоји прекид у радњи, нема бодова.

Процјена бодова у стојећој борби (таци-ваза): Судија ће изговорити „Ваза-ари“ (близу ипона) када, по његовом мишљењу, примјењена техника одговара сљедећим критеријумима:

- Пад под углом већим од 90 степени у односу на осу рамена, али не на леђа.
- Бод ће бити додјељен за пад на цијелу страну тијела, чак и када је лакат изван контакта. Разматра се само положај рамена.
- Све што је ван овог опсега биће оцијењено као јуко или без бодова.
- Када четири критеријума за ипон (брзина, снага, пад на леђа и вјешта контрола до краја приземљења) нису у потпуности испуњена.

Слика 15.2.

Ови падови испод (слике 15.2. – 15.5.) сматрају се валидним за ваза-ари.

Слике 15.2. - 15.5.

Ови падови испод (слике 15.6. –15.7.) не сматрају се валидним за ваза-ари.

Слике 15.6. - 15.7.

Ваза-ари у партеру (не-ваза)

Када један спортиста држи другог захватом држања (осаекоми-ваза), након проглашења „Осаекоми!“ у трајању од 10 секунди или више, али мање од 20 секунди (10–19 секунди).

ЈУКО

Јуко у стојећој борби (таци-ваза) дефинише се као:

- Пад на страну (90 степени) или близу пада на страну.
- Пад на горњи дио леђа.
- Пад на страну у оси рамена и један лакат.
- Пад на обје задњице, под углом од 90 степени или више уназад (јуко и без шидо казне).

Јуко се НЕЋЕ додјелити, чак и ако је оса рамена под углом од 90 степени или близу 90 степени, ако:

- предњи дио стомака,
- предњи дио кука,
- или предње кољено додирују татами, или ако је пад на једну руку и задњицу.

Јуко у партеру (не-ваза)

Када један спортиста држи другог захватом држања (осаекоми-ваза), након проглашења „Осаекоми!“ у трајању од 5 секунди или више, али мање од 10 секунди (5–9 секунди).

Бодови за јуко се рачунају (1, 2, 3, итд.), али се не сабирају у ваза-ари.

Ови падови (слике 15.8–15.11) додјељују се као **јуко** за торија и без шидо казне за укеа. У ситуацији „златног бода“ судија ће додјељивати **само јуко**.

Слике 15.8. - 15.11.

Члан 16 – Ваза-ари-авасете-ипон

Ако један спортиста постигне **други ваза-ари** током борбе, судија ће изговорити: „**Ваза-ари-авасете-ипон**“ (два ваза-ари бода значе ипон).

Члан 17 – Осаекоми-ваза

Судија ће изговорити „Осаекоми!“ за примјењене технике осаекоми-ваза класификоване у Кодокану или њихове варијанте када спортиста који је држан:

- буде контролисан са стране, позади или одозго од стране противника и
- има цијела леђа или комплетан горњи дио леђа (лопатични регион) у контакту са татамијем.

Спортиста који примјењује осаекоми-ваза или њене варијанте не смије имати своје тијело или ногу(е) контролисане ногама противника, било одозго или одоздо.

У сљедећим ситуацијама (слике 17.1. – 17.2.), након што је судија изговорио „Осаекоми!“, он ће изговорити „Токета!“ (прекинут захват).

Слике 17.1. - 17.2.

Спортиста који примјењује осаекоми-вазу мора имати своје тијело **на и преко противниковог тијела**, покривајући га и држећи га притиснутог испод свог тијела. Он мора вршити притисак на предњи горњи дио противниковог тијела својим предњим горњим дијелом, било у **кеса**, **шихо** или **ура** положају, односно слично техникама *кеса-камишихо-ура-гатате* и ситуацијама са *санкаку*.

Ако спортиста који контролише противника осаекоми-ваза захватом, без губитка контроле, пређе у други осаекоми-ваза захват, вријеме „Осаекоми!“ ће се наставити све до проглашења ипона (или еквивалента), „Токета!“ или „Мате!“.

Када се примјењује осаекоми-ваза и **тори** направи прекршај који заслужује казну (шидо), судија ће изговорити „Мате!“, вратити спортисте у стојећи положај и:

- ако је вријеме „Осаекоми!“ мање од 5 секунди, додијелити казну, па наставити борбу изговором „Хаџиме!“ (Најиме);
- ако је вријеме „Осаекоми!“ 5 секунди или више, али мање од 10 секунди, додијелити казну и бод (јуко);
- ако је вријеме „Осаекоми!“ 10 секунди или више, али мање од 20 секунди, додијелити казну и бод (ваза-ари), па наставити борбу изговором „Хаџиме!“.

Када се примјењује осаекоми-ваза и **уке** направи прекршај који заслужује казну, судија ће додијелити казну директно показујући на укуа, **без прекида борбе наредбом „Соно-мама!“**.

Када ситуација то дозвољава, и ради непрекидања позитивне радње торија, судија ће директно додијелити казну показујући на укеа, без прекида борбе наредбом „Соно-мама!“.

Међутим, ако казна која треба да се додијели буде **хансоку-маке** за торија или укеа, судија ће, након изговарања „Соно-мама!“, консултовати директора судија ИЈФ-а и/или супервизора судија ИЈФ-а, затим изговорити „Мате!“ да врати спортисте у почетне положаје, потом додијелити хансоку-маке и завршити борбу наредбом „Соре-маде!“.

Ако постоји осаекоми-ваза, али судија није изговорио „Осаекоми!“, директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а морају обавијестити судију, који ће одмах изговорити „Осаекоми!“.

Директор судија ИЈФ-а и/или супервизор судија ИЈФ-а, након консултације CARE система, могу прецизно одредити трајање „Осаекоми!“ и саопштити га судији ради доношења одговарајуће одлуке.

Судија, након изговарања „Осаекоми!“, не смије изговорити „Токета!“ у ситуацијама у којима, на примјер, леђа спортисте који је држан више нису у контакту са татамијем (нпр. „мост“), али спортиста који примјењује захват ипак задржава почетну контролу.

Ако уке изађе из осаекоми-ваза захвата ван борилишног подручја, у близини границе борилишта и највише два метра:

- Судија мора изговорити „Мате!“ ако нема непосредног наставка од стране торија или укеа у примјени осаекоми-ваза, шиме-ваза или кансецу-ваза, и, ако је случај, додијелити одговарајући бод за осаекоми-ваза.

- Судија мора изговорити „Токета!“ ако постоји непосредни наставак од стране торија или укеа у примјени осеакоми-ваза, шиме-ваза или кансецу-ваза, и, ако је случај, додијелити одговарајући бод за осеакоми, остављајући ту радњу да се настави.
- Ако радња осеакоми-ваза ван борилишног подручја пређе границу сигурносног подручја, судија мора изговорити „Ипон! Крај!“ (Ippon! Sore-made).

Ове врсте осеакоми-ваза (слике 17.3. – 17.4.) нису важеће и судија мора изговорити „Мате!“ ако нема напретка у радњи.

Слике 17.3. - 17.4.

Ове врсте осеакоми-ваза (слике 17.5. – 17.7.) нису важеће и судија мора одмах досудити „Мате!“.

Слике 17.5. - 17.7.

Члан 18 – Забрањене радње и казне

Забрањене радње су подијелене на прекршаје који се кажњавају на сљедећи начин:

1. Шидо – могу се додијелити два (2) шида, а трећи ће бити хансоку-маке. Такмичар је дисквалификован и МОЖЕ наставити такмичење, уколико је примјењиво.
2. Хансоку-маке – такмичар је дисквалификован и МОЖЕ наставити такмичење, уколико је примјењиво.
3. Хансоку-маке – такмичар је дисквалификован и НЕ МОЖЕ наставити такмичење.

Борба не може бити одлучена појединачним или збирним шидо казнама, све док се не достигне хансоку-маке.

Судије су овлашћене да додијељују казне у складу са „намјером“ или ситуацијом и у најбољем интересу спорта.

Уколико судија одлучи да казни такмичара (такмичаре), (осим у случају „Соно-мама!“ у не-ваза), дужан је да привремено прекине борбу проглашавајући „Мате!“, врати такмичаре у њихове почетне позиције (Члан 11) и саопшти казну, показујући на такмичара (такмичаре) који је учинио забрањену радњу.

Такмичарима НИЈЕ дозвољено да намјерно и негативно додирују судију. Ад хок комисија IJF-а ће размотрити ситуацију и донијети одлуку о исходу.

Члан 18.1 Шидо (група лакших прекршаја)

Током борбе такмичар може добити шидо због недостатка борбености, недозвољеног потеза или радње која се не сматра опасном, неуредне опреме или косе.

Два шида се дају као опомена, а трећи је хансоку-маке; такмичар је дисквалификован и може наставити такмичење, уколико је примењиво.

Шидо не доноси бодове противничком такмичару; само техничке оцјене доносе поене на семафору.

Када оба такмичара истовремено прекрше правила, сваком се изриче казна у складу са тежином прекршаја.

Када оба такмичара добију по два (2) шида и накнадно сваки добије још једну казну, обома се изриче хансоку-маке.

Прекршаји за шидо могу се оцјењивати као хансоку-маке ако су учињени на очигледно неспортски начин који није у духу фер-плеја (нпр. ако такмичар више пута гази стопало противника како би га бацио, или само ради блокирања, као што је укрштање прстију ради избегавања хвата или уке, или ако у ситуацији „Осаекоми!“ стави руку снажно на лице торија ради извлачења).

Казна у не-ваза примењује се на исти начин као у Члану 17 „Осаекоми!“.

Бодовање и казне

а) Ако такмичар (плави) учини лакши прекршај, а његов противник (бијели) га баца за ипон, бијелом се додељује ипон и борба се завршава.

б) Ако такмичар (плави) учини лакши прекршај, а његов противник (бијели са једним ваза-аријем) га баца за ваза-ари, бијелом се додељује ваза-ари-авасете-ипон и борба се завршава.

в) Ако такмичар (плави) учини лакши прекршај, а његов противник (бијели без ваза-арија) га баца за ваза-ари, бијелом се додељује ваза-ари, а плави се кажњава шидом.

г) Ако такмичар (плави) учини лакши прекршај, а његов противник (бијели) га баца за јуко, бијелом се додељује јуко, а плави се кажњава шидом.

Наставак у не-ваза

Ако такмичар (плави) учини лакши прекршај и баца свог противника (бијелог), судија ће дозволити наставак не-ваза све док БИЈЕЛИ има предност. Судија мора да прогласи „Мате!“ како би додјелио казну плавом у тренутку када плави стекне предност у не-ваза.

Када год судија изрекне казну, дужан је да гестом покаже разлог за изречену казну.

Казна се може изрећи и након проглашења „Соре-маде!“ за било коју забрањену радњу учињену током времена предвиђеног за борбу или, у појединим изузетним случајевима, за тешке радње учињене након сигнала за завршетак борбе. У том случају судија ће применити казну у складу са одлуком главног судије IJF-а и/или надзорника судија IJF-а.

Члан 18.1.1 Шидо због недостатка борбености

1. Негативни положаји, супротни борбеном духу, кажњавају се шидом (заузимање претерано дефанзивног става у стојећем положају након кумикате, одсуство покушаја напада, дефанзиван однос и сл.).
2. Извођење радње чији је циљ да створи утисак напада, али која јасно показује да не постоји намјера да се противник баца (лажни напад). Лажни напади су дефинисани као:
 1. Тори нема намеру да баца противника.
 2. Тори напада без кумикате или одмах пушта кумикату.
 3. Тори изводи један лажни напад или више узастопних лажних напада без нарушавања равнотеже укеа.
 4. Тори ставља ногу између ногу укеа како би блокирао могућност напада.
 5. Тори нема реалну могућност да изведе бацање.

3. Осим ако је у складу са Чланом 10, повлачење противника на под ради започињања не-ваза, а при чему противник не искористи ту ситуацију за наставак не-ваза, судија ће прогласити „Мате!“ и казнити шидом такмичара који је прекршио Члан 10.
4. У стојећем положају, након што судија прогласи „Хајиме!“ и након што је успостављена кумиката, не долази до било каквог напада. Време између стандардне кумикате и покушаја напада је 30 секунди, уколико постоји позитивна прогресија. Судије требају строго да кажњавају такмичара који не улази у стандардну кумикату или који покушава да избегне гард противника.
5. Уколико нема започетог напада из важећег положаја (видети Члан 5 – изузеци):
 - У тачи-ваза намерно излажење ван борилишта;
НАПОМЕНА: у тачи-ваза, такмичари се сматрају да су унутар борилишта све док бијели или плави имају најмање једно стопало унутар борилишта.
 - У не-ваза намерно излажење ван борилишта;
НАПОМЕНА: у не-ваза, такмичари се сматрају да су унутар борилишта све док бијели или плави имају дио тијела унутар борилишта. Изузетак: осаекоми-ваза, шиме-ваза и кансецу-ваза када радња почиње унутар борилишта, од стране плавог или бијелог.

Члан 18.1.2 Шидо због недозвољеног потеза

6. Стављање шаке, руке, стопала или ноге директно на лице противника. Под лицем се подразумева подручје ограничено линијом чела, предњег дијела ушију и линије вилице.
7. Намјерно избјегавање успостављања кумикате ради спречавања активности у борби. Под стандардном кумикатом подразумева се хват десне стране противниковог џудогија (рукав, оковратник, део груди, врх рамена или леђа) левом руком и леве стране противниковог џудогија (рукав, оковратник, део груди, врх рамена или леђа) десном руком, увек изнад појаса, или обрнуто.

У циљу стварања више могућности за бацање и атрактивнијег џуда, дозвољени су нестандартни гардови. Гардови за оковратник и ревер, једностран гард, унакрсни гард, хват за појас, „џеп“ и „пиштољ“ гардови дозвољени су када је став такмичара позитиван и када тежи извођењу активних напада и бацања. Уколико се такав гард успостави, дозвољено је вријеме за припрему напада. Исти гард (или хват за оковратник и ревер) који се користи ради присилног савијања противника, једном или обема рукама, у дефанзивном, негативном или

блокирајућем ставу, кажњава се шидом.
Погледај слике 18.1–18.14.

Слике 18.1-18.2

Слике 18.3-18.6

Слике 18.7-18.9

Слике 18.10-18.12

Слике 18.12-18.14

8. Сви хвати за јакну, као и хвати испод појаса до нивоа горњег дела унутрашње стране бутине, дозвољени су, али ће шидо бити изречен ако се хват за јакну или хват испод појаса до нивоа горњег дела унутрашње стране бутине користи на негативан начин. Качење ногу руком или подлактицом, хватање ноге, хватање панталона и додиривање ноге од горњег дела унутрашње стране бутине наниже је забрањено и кажњава се шидом.
9. Провлачење испод руке противника без непосредног напада кажњава се шидом.
10. Качење једне ноге између ногу противника, осим ако се одмах не изведе техника бацања.
11. У стојећем положају, континуирано држање крајева рукава противника у дефанзивне сврхе или хватање уз „увртање“ крајева рукава.
12. У стојећем положају, континуирано држање прстију противника једне или обе руке испреплитањем, ради спречавања активности у борби, или хватање противничког зглоба или шака искључиво ради избегавања хвата или напада.
13. Хвати унутар јакне и панталона:
 - У тачи-ваза дозвољено је хватање унутар рукава, и као тори и као уке.
 - У тачи-ваза није дозвољено хватање унутар доњег дела ногавице панталона, и као тори и као уке, и кажњава се шидом.
 - У не-ваза дозвољено је хватање унутар рукава, и као тори и као уке.
 - У не-ваза дозвољено је хватање унутар доњег дела ногавице панталона, и као тори и као уке.
14. Савијање уназад прстију противника ради прекида његовог гарда.
15. Прекидање гарда једном или са обе руке, уз задржавање најмање једног хвата, је дозвољено. Прекидање гарда једном или са обе руке без задржавања гарда кажњава се шидом. Прекидање гарда је дозвољено ако након тога и даље постоји гард. На пример, ако такмичар у плавом џудогију има један хват, а такмичар у бијелом џудогију одлучи да прекине гард једном или објема рукама, бијели мора задржати најмање један хват руком. Дакле, ако плави има један хват, након прекида, бијели мора имати најмање један хват. Ако након прекида хвата бели више нема ниједан хват, изриче се шидо.

Погледај слике 18.15–18.18.

Слике 18.15-18.18

16. Прекидање хвата противника кољеном или ногом (слике 18.19–18.20).

Слике 18.19-18.20

17. Покривање горњег дијела ревера цудогија ради спречавања гарда (слика 18.21).

Слика 18.21

18. Избегавање гард укеа ударцем по његовој руци или шаци (слике 18.22–18.24).

Слике 18.22-18.24

19. Блокирање противникове руке (слике 18.25–18.26).

Слике 18.25-18.26

20. Хватање ноге, хватање доњег дијела џудогија, блокирање или гурање противникових ногу рукама или подлактицама. Хватање ноге је дозвољено искључиво када се оба такмичара налазе у јасном не-ваза положају и када је тачи-ваза акција завршена. Погледај слике 18.27–18.34.

Слике 18.27-18.31

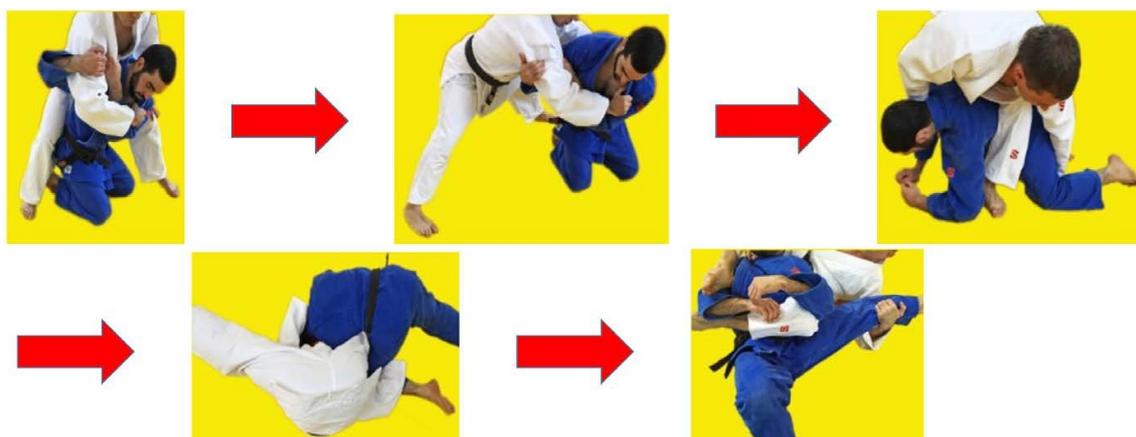
Слике 18.32-18.34

Ово су важеће радње и шидо се неће досудити (слика 18.35).

Слика 18.35

Тори у овом "tachi-shisei" положају може примјенити "kansetsu-waza" или "shime-waza" јер се уке налази у не-ваза положају (слика 18.36).

Слика 18.36

21. Обавијање краја појаса или јакне око било ког дијела тијела противника. Под радњом „обавијања“ подразумева се да појас или јакна у потпуности обухватају. Коришћење појаса или горњег дијела као ослонца за хват (без обавијања), нпр. ради заробљавања противникове руке, се не кажњава.

22. Узимање џудогија у уста (било сопственог или противниковог џудогија).

23. Стављање стопала или ноге у противников појас, оковратник или ревер.

24. Примјена шиме-ваза коришћењем сопственог или противниковог појаса или доњег дела јакне, или коришћењем искључиво прстију (слика 18.37).

Слика 18.37

25. У "осаекоми-ваза", "шиме-ваза" или "кансецу-ваза", претерано истезање ноге је забрањено и судија ће одмах прогласити „Мате!“ и казнити такмичара "шидом" (слика 18.38).

Слика 18.38

Посебна пажња ће се посветити ситуацијама у којима тори, приликом примјене шиме-ваза, истовремено претерано истеже и исправља ногу укеа. „Мате!“ мора бити одмах проглашено и изречен шидо.

26. „Медвеђи хват“ (Bear hug) у тачи-ваза кажњава се шидом ако тори споји обе шаке заједно формирајући круг или ако шаком (шакама) ухвати супротну руку (руке) тако да се формира круг.

„Медвеђи хват“ у тачи-ваза је дозвољен ако тори не спаја шаке. „Медвеђи хват“ у коме тори супротном руком хвата сопствени рукав је дозвољен.

Ово су дозвољени „медвеђи хватови“ (слике 18.39–18.45)

Слике 18.39

Слике 18.40-18.45

27. У шиме-ваза ("рјоте-џиме" када су тори и уке лицем у лице, хадака-џиме када је тори иза укеа, или у ситуацији санкаку при хватању главе ногама искључиво око врата), коришћење ногу ради помоћи хвата око главе противника без укључене било које руке противника сматра се као „Мате!“ и „Шидо!“.
28. Ударање кољеном или стопалом по шаци или руци противника ради приморавања на пуштање хвата, или ударање противникове ноге или скочног зглоба без примене било какве технике.
29. Примјена кансецу-ваза или шиме-ваза у тачи-ваза без џудо технике бацања, или уз џудо технику бацања са мањим ризиком од повреде, при чему уке има могућност извлачења, изведена једном или са обе руке на једној руци, кажњава се шидом. Погледај и Члан 18.2.2, тачка 3. Погледај слике 18.46–18.47.

Слике 18.46-18.47

30. Уплитања ноге без непосредног извођења напада мора се казнити шидом (слике 18.48–18.55).

Слике 18.48-18.55

Члан 18.1.3 Шидо због неуредне опреме и косе

Ниједном такмичару није дозвољено сређивање или поправљање џудогија или косе како би добио вријеме и прекинуо борбу. Правилна припрема јакне, панталона, појаса и косе је одговорност самог такмичара. Такмичари морају улазити и напуштати борилиште носећи џудоги и имати уредно свезану косу.

31. Уколико се током борбе јакна, панталоне и/или појас џудогија распусте, такмичар је дужан да их брзо врати у исправан положај. То може учинити између „Мате!“ и „Хаџиме!“ или током било ког прекида борбе. Такмичар који то не учини биће кажњен (шидо или хансоку-маке ако је у питању трећа казна).

Казна (шидо или хансоку-маке ако је у питању трећа казна) биће изречена такмичару који одвеже панталоне и/или појас без дозволе судије:

- намјерно ремећење сопственог или противничког џудогија
- одвезивање или поновно везивање појаса или панталона без дозволе судије
- намјерно губљење времена сређивањем џудогија и појаса.

Погледа слике 18.56–18.57.

Слике 18.56-18.57

Судија никада не треба да додирује џудоги или појас такмичара; то је дозвољено само у изузетним случајевима (нпр. „Јоши!“) и ради заштите безбедности такмичара (нпр. у *не-ваза*, како би се ослободила глава такмичара од џудогија који онемогућава процену његовог физичког стања).

32. Поновно везивање косе дозвољено је једном по такмичару у току једне борбе. Сваки наредни пут кажњава се шидом (или хансоку-маке ако је у питању трећа казна).

Члан 18.1.4 Казне (шидо) на кадетским такмичењима

33. На кадетским такмичењима, такмичарима није дозвољено да користе главу приликом бацања као ТОРИ; у том случају биће им изречен шидо.

34. На кадетским такмичењима такмичарима није дозвољено да користе главу у одбрани као УКЕ. У тој ситуацији, тори ће добити поен, уколико постоји, а уке ће бити кажњен шидом.

Погледај слике 18.58–18.64.

Слике 18.58-18.64

35. На кадетским такмичењима не додјељује се поен за реверс сеои-наге, а ТОРИ ће бити кажњен шидом. Примена технике сеои-наге је дозвољена када уке може да изведе укеми и када тори има

контролу. Забрањене су варијације техника сеои-наге у којима се тори окреће од укеа, увијајући своју "tsurite" и "hikite" користећи исти ревер укеовог џудогија, без контроле укеа, било у стојећем положају или падајући у непознатом правцу, без давања могућности противнику да изведе укеми, а понекад и са падом укеа на врат на татами.

НАПОМЕНА: Кадетски такмичари који учествују на сениорским или јуниорским такмичењима морају поштовати правила која важе за одговарајућу старосну категорију такмичења (погледај Члан 20).

Члан 18.2 Хансоку-маке (група тешких прекршаја)

Хансоку-маке може бити индиректан, као последица нагомилавања шидо казни (погледај Члан 18.1), или директан, што представља тренутну дисквалификацију. У оба случаја, противник добија борбу ипоном.

У случају директног хансоку-маке, у зависности од прекршаја, такмичару може бити дозвољено или не да настави такмичење, уколико је примењиво.

Прије досуђивања хансоку-маке-а, судија мора да се консултује са главним судијом IJF-а и/или контролором судија IJF-а.

Када се досуди хансоку-маке, судија мора да поступи у складу са IJF процедуром попуњавањем обрасца за директни хансоку-маке, како би обавјестио главног судију IJF-а и/или надзорника судија IJF-а, који ће затим обавјестити лице задужено за вођење такмичења.

Члан 18.2.1 Хансоку-маке за опасне технике

Уколико се ова врста *хансоку-маке* казне изрекне, такмичар МОЖЕ наставити такмичење.

Технике које укључују „заронивање главом“ су опасне и кажњавају се *хансоку-макеом*.

„Рођење“ на татами савијањем тела напред и надоле приликом извођења или покушаја извођења техника као што су *учи-мата*, *хараи-гоши*, *сеои-наге*, *таи-отоши*, *ката-гурама*, *цури-гоши* и др., као и извођење колута напред када је *уке* на раменима или леђима *торија*, је забрањено.

Тори може наставити такмичење (видети и Члан 18.1.4, тачка 33).

Члан 18.2.2 Hansoku-make for Acts against the Spirit of Judo

Уколико се ова врста хансоку-маке казне досуди, такмичар МОЖЕ наставити такмичење. Технике које укључују „рођење главом“ су опасне и кажњавају се хансоку-макеом.

1. Примјена кавазу-гаке (бацање противника уплитањем једне ноге око противникове ноге, док су такмичари окренути приближно у истом правцу и при чему се пада уназад на противника).

Чак и ако тори током радње бацања увија или окреће тело, то се и даље сматра кавазу-гаке техником и кажњава се.

Технике као што су о-сото-гари, о-учи-гари и учи-мата, код којих се стопало или нога уплићу са противниковом ногом, дозвољене су и треба да буду бодоване. Видети слике 18.65–18.66.

Слике 18.65-18.66

2. Примјена кани-басами.
3. Примјена до-џиме.
4. Примјена аши-гарами.
5. Примјена кансецу-ваза или шиме-ваза у тачи-ваза без џудо технике бацања или уз џудо технику бацања са већим ризиком од повреде, при чему уке нема могућност извлачења, изведена једном или са обе руке на једној руци, кажњава се хансоку-макеом. Погледај и Члан 18.1.2 – Шидо због недозвољеног потеза, тачка 29.
6. Уке, када се налази иза торија, не сме да качи торијеву стојећу ногу или ноге изнутра.
7. Извођење било које радње која може угрозити или поврједити противника, посебно врат или кичмени стуб противника.
8. Намјерно падање уназад када се други такмичар држи за његова леђа и када било који од такмичара има контролу над кретањем оног другог.
9. Подизање противника са татамија и насилно обарање назад на татами без примјене џудо технике.
10. Непоштовање инструкција судије.
11. Упућивање непотребних повика, примједби или гестова који вређају противника или судију током борбе.
12. Ношење или држање тврдог или металног предмета унутар џудогија (без обзира да ли је покривен или не).
13. Свака радња противна духу џуда (укључујући све што се може окарактерисати као анти-џудо, на пример, када такмичар води у резултату и у последњим секундама борбе напушта борилиште ради спречавања противника да успостави гард) може бити кажњена директним хансоку-макеом у било ком тренутку борбе.

Члан 18.3 Дупли Хансоку-маке

Уколико се хансоку-маке истовремено изрекне обема такмичарима, морају се применити следећа правила:

Члан 18.3.1 Дупли Хансоку-маке (индиректни)

У регуларном времену или у голден скору, уколико оба такмичара добију три шидо казне, оба такмичара ће се сматрати пораженима, а резултат борбе ће бити евидентиран као 0–0, са следећим последицама:

- Финале – оба такмичара добијају 2. мјесто.
- Борба за бронзану медаљу – оба такмичара добијају 5. место.
- Полуфинале – оба такмичара добијају 5. мјесто.
- Четвртфинале или репесаж за последњих 8 – оба такмичара добијају 7. Мјесто.
- Рунде прије четвртфинала – оба такмичара се сматрају пораженима и остаће на позицији коју су достигли у жријебу. Могу учествовати у екипном такмичењу ако оно следи након појединачног такмичења, нпр. Светско првенство, Олимпијске игре и сл.

Одговарајући бодови за ранг-листу биће додељени у случају претходних победа:

У систему такмичења "round robin" (свако против сваког), уколико оба такмичара добију три казне, сматрају се пораженима само у тој борби, а резултат борбе се евидентира као 0–0. Оба такмичара могу учествовати у наредној борби, уколико је примјењиво.

У екипном такмичењу, уколико оба такмичара добију три казне, сматрају се пораженима само у том мечу, а резултат борбе се евидентира као 0–0. Оба такмичара могу учествовати у наредној рунди, уколико је примењиво.

У голден скор борби у екипном такмичењу, уколико оба такмичара добију три шидо казне, сматрају се пораженима само у том мечу, а резултат борбе се евидентира као 0–0. Категорија са двоструком дисквалификацијом остаје у жребу и *голден скор* борба се поново жреба.

Члан 18.3.1 Дупли Хансоку-маке (индиректни)

У случају директног хансоку-маке-а досуђеног обојници такмичара (у регуларном времену или у голден скору), *Ад хок* комисија IJF-а ће одлучити о последицама.

У случају директног хансоку-маке-а изреченог обојници такмичара у голден скор борби у екипном такмичењу, примењује се Одјељак 2.7.1.

Члан 19 Предаја и повлачење

Одлука *фусен-гачи* (побједа без борбе) додељује се такмичару чији се противник не појави на борби у складу са правилом од 30 секунди.

Предаја борбе:

Уколико је један такмичар спреман на вријеме, а противник се не појављује, спортски директор IJF-а (или именовано лице) наложиће спикеру да објави последњи позив за одсутног такмичара.

Судија ће затим позвати спремног такмичара да сачека на ивици борилишта. Семафор ће започети одбројавање од 30 секунди.

Уколико по истеку 30 секунди противник и даље није присутан на татамију, судија ће позвати такмичара да уђе у борилиште и биће проглашен победником *фусен-гачијем*.

Пре доделе *фусен-гачија*, судија мора бити сигуран да је добио овлашћење за то од спортског директора IJF-а или именованог лица.

Ад хок комисија IJF-а може одлучити да ли такмичар који је предао борбу може учествовати у репесажу.

Одлука *кикен-гачи* додјељује се такмичару чији се противник повуче са такмичења из било ког разлога током борбе.

Сваком такмичару који није спреман да испуни захтјеве у погледу хигијене, косе и покривала за главу (видети Е1.3 Хигијена) биће ускраћено право на такмичење, а противник ће добити борбу *фусен-гачијем* ако борба још није започела, односно *кикен-гачијем* ако је борба већ започела.

Уколико такмичар током борбе изгуби контакт сочиво и не може га одмах пронаћи, а затим обавјести судију да не може наставити такмичење без контакт сочива, судија ће додјелити победу противнику *кикен-гачијем*

Члан 20 Повреда, Болест или Незгода

У овом члану лице у улози љекара дефинисано је у Прилогу Е.

Одлуку о исходу борбе у случају када један такмичар није у могућности да настави због повреде, болести или незгоде током борбе доноси судија у складу са следећим одредбама:

Повреде:

1. Када се узрок повреде приписује повређеном такмичару, он губи борбу.
2. Када није могуће утврдити који је такмичар узроковао повреде, такмичар који није у могућности да настави губи борбу.

3. Уколико је повреда проузрокована радњама такмичара из друге борбе на суседном татамију, повређени такмичар има право да затражи од судије да позове љекара. Уколико је потребно, може се пружити медицинска помоћ и такмичар може наставити борбу ако је способан.

4. Уколико је повреда проузрокована спољним објектом (нпр. ЛЕД екраном или рекламним панелом, фото-апаратом фотографа), повријеђени такмичар има право да затражи од судије да позове љекара и добије медицинску помоћ ако је потребно, те може наставити борбу ако је способан.

Уколико се током борбе такмичар повриједи услед радње противника и повређени такмичар не може да настави, судија, главни судија IJF-а и/или надзорник судија IJF-а треба да анализирају случај и донесу одлуку у складу са правилима.

За сваки случај се одлучује појединачно, на основу својих специфичности.

б) Болест – уопштено, уколико се један такмичар разболи током борбе и није у могућности да настави, он губи борбу.

в) Незгода – уколико дође до незгоде услед спољашњег утицаја (виша сила), након консултација са главним судијом IJF-а и/или конторлором судија IJF-а, као и са медицинским комесаром IJF-а, борба се сматра отказаном или одложеном.

У таквим случајевима „више силе“, спортски директор(и) IJF-а и главни судија(е) IJF-а донеће коначну одлуку.

Медицински прегледи

а) Судија ће позвати љекара, по потреби и унутар борилишта, да укаже помоћ такмичару који је претрпео јак ударац у главу или леђа (кичмени стуб), или кад год судија има разлог да посумња да постоји тешка или озбиљна повреда. У сваком случају, љекар ће прегледати такмичара у најкраћем могућем року и обавестити судију да ли такмичар може да настави борбу или не.

У принципу, само један (1) љекар по такмичару смије бити присутан на борилишту. Уколико љекару буде потребан помоћник или помоћници, судија мора бити претходно обавештен. Судија треба да остане у близини повређеног такмичара како би обезбједио да је помоћ коју љекар пружа у складу са правилима.

Тренеру никада није дозвољен улазак на борилиште татамија.

Међутим, судија се може консултовати са главним судијом IJF-а и/или надзорником судија IJF-а, као и са медицинским комесаром IJF-а, уколико је потребно да дају мишљење о било којој одлуци.

Уколико љекар, након прегледа повређеног такмичара, обавјести судије да такмичар не може да настави борбу, судија ће, након консултација са главним судијом IJF-а и/или надзорником судија IJF-а и медицинским комесаром IJF-а, прекинути борбу и прогласити противника победником *кикен-гачијем*.

а) Такмичар може затражити од судије да позове љекара, али у том случају борба се прекида и противник побеђује *кикен-гачијем*.

б) Љекар такође може затражити да пружи помоћ свом такмичару, али у том случају борба се прекида и противник побеђује *кикен-гачијем*.

У сваком случају, када судија сматра да борбу не треба наставити, судија ће, након консултација са главним судијом IJF-а и/или надзорником судија IJF-а и медицинским комесаром IJF-а, прекинути борбу и одредити исход у складу са правилима.

Повреде са крварењем:

када дође до повреде са крварењем, судија ће позвати љекара да помогне у заустављању и изолацији крварења, ван борилишта, уз присуство другог судије додељеног том татамију.

Такмичару није дозвољено да се такмичи док квари.

Иста повреда са крварењем може бити третирана од стране лекара два (2) пута.

Трећи пут када се иста повреда са крварењем појави, судија ће прогласити противника побједником *кикен-гачијем*.

Међутим, *Ад хок* комисија IJF-а, у консултацији са медицинским комесаром IJF-а, може одлучити да дозволи лечење исте повреде са крварењем више од два (2) пута.

Уколико се крварење не може зауставити, медицински комесар IJF-а ће обавестити судију, који ће прогласити противника победником *кикен-гачијем*.

Мање повреде:

мању повреду може санирати сам такмичар. На пример, у случају ишчашеног прста, судија ће прекинути борбу (проглашавањем „Мате!“ или „Соно-мама!“) и дозволити такмичару да намести ишчашени прст. Ова радња мора бити изведена одмах, на захтев такмичара, уз помоћ љекара, ван татамија, након чега такмичар може наставити борбу.

Исти прст је дозвољено намјештати два (2) пута. Уколико до истог ишчашења дође трећи (3) пут, сматра се да такмичар није у стању да настави борбу. Судија ће, након консултација са медицинским комесаром IJF-а, прекинути борбу и прогласити противника побједником *кикен-гачијем*.

Лекар ангажован од стране организатора или љекар делегације интервенише искључиво на захтев судије.

Љекари ангажовани од стране организатора или љекар делегације морају бити у могућности да интервенишу на борилишту, на сопствени захтев, када се то сматра неопходним, у случају опасности по здравље такмичара, нпр. лош пад на главу или дављење.

Када лекар јасно уочи - посебно у случају шиме-ваза - да постоји опасност по здравље једног од такмичара за ког је одговоран, може прићи ивици борилишта и позвати судије да одмах прекину борбу. Судије су дужне да предузму све неопходне мере како би помогле лекару.

Оваква интервенција нужно значи губитак борбе за његовог такмичара и зато се мора предузимати искључиво у крајње изузетним случајевима.

НАПОМЕНА: На кадетским такмичењима, уколико такмичар изгуби свијест током шиме-ваза, НЕ МОЖЕ наставити такмичење.

Да би показали да желе да упуте овај изузетни захтев, лекар треба да стане на ивицу борилишта и укрсти обе руке испред груди, како би обавестио судију да жели хитну интервенцију. Судија мора прекинути борбу и дозволити лекару улазак на татами.

Оваква интервенција значи губитак борбе за његовог такмичара и зато се мора предузимати само када је неопходно.

Могућа су три случаја:

Љекар делегације / Љекар ангажован од стране организатора / медицински комесар IJF-а саопштава да такмичар не може да настави борбу јер је његово здравље угрожено. Противник се проглашава побједником кикен-гачијем.

Уколико интервенција љекара делегације није оправдана према оцјени главног судије IJF-а и/или надзорника судија IJF-а и медицинског комесара IJF-а, коначна одлука о наставку борбе биће биће накнадно донијета.

Медицинска помоћ:

Медицинска помоћ у сљедећим случајевима мора се пружити ван борилишта, у близини медицинског стола, а повријеђеног такмичара мора пратити један од судија.

а) Мања повреда

У случају сломљеног нокта, љекару је дозвољено да помогне у скраћивању нокта. Љекар такође може помоћи у санацији повреде скротума (тестиса).

б) Повреда са крварењем

Из безбједносних разлога, кад год дође до крварења, оно мора бити у потпуности изоловано уз помоћ лекара, коришћењем љепљивих трака, завоја, носних тампона (дозвољена је употреба средстава за заустављање крви и хемостатских препарата).

Када је љекар позван да пружи помоћ такмичару, медицинска помоћ мора бити пружена у најкраћем могућем року.

в) Ишчашење прста/ножног прста

Ради очувања здравља зглобова такмичара, посебно код оних који немају искуства у самосталном лечењу, такмичарима је дозвољено да затраже медицинску помоћ за намјештање зглоба прста или ножног прста, укључујући намештање и фиксирање траком ради стабилизације зглоба.

Напомена: Осим у горе наведеним ситуацијама, уколико љекар примјени било какав третман, противник ће побједити *кикен-гачијем*.

Повраћање:

Повраћање такмичара резултира побједом противника кикен-гачијем (погледај пасус 4б – Болест).

У случају да такмичар намјерном радњом проузрокује повреду противнику, казна за такмичара који је нанио повреду биће директни хансоку-маке, без обзира на друге дисциплинске мјере које може предузети *Ад хок* комисија IJF-а.

Званични љекар делегације мора имати медицинску диплому и мора се регистровати прије такмичења. Он је једино лице коме је дозвољено да сједи у за то предвиђеном простору и мора бити јасно обиљежен, нпр. ношењем траке или прслука са црвеним крстом.

При акредитацији лекара за своју делегацију, национални савези преузимају одговорност за поступке својих лекара. Љекари ангажовани од стране организатора морају бити упознати са свим измјенама и тумачењима правила.

Уколико је повређеном такмичару потребан дужи медицински третман на татамију, судија ће прогласити неповређеног противника побједником, који ће затим напустити борилиште.

Судија мора остати на татамију и надгледати лијечење или хитне поступке све док повређени такмичар не буде безбједно уклоњен са борилишта. Уколико је потребно, медицински тим треба да закљони повређеног такмичара од погледа публике.

Судија треба да буде последња особа која напушта татами.

Уколико се лечење повређеног такмичара прошири на безбједносну зону сусједног борилишта, спортски директор IJF-а ће зауставити све борбе на погођеним татамијима док се не створе услови за безбједан наставак такмичења.

Члан 21 Ситуације које нису обухваћене судијским правилима

Уколико се појави ситуација која није обухваћена овим правилима, њу ће размотрити судије и донијети одлуку након консултација са главним судијом IJF-а и Ад хок комисијом IJF-а.